

GAZETA URZĘDOWA

POWIATU PSZCZYŃSKIEGO.

Wychodzi w każdą sobotę. Prenumerata miesięczna 1,20 zł. bez portorjum. Ogłoszenia za wiersz dwułamowy lub jego miejsce 0,40 zł., z obcych powiatów 0,50 zł. Przyjmowanie ogłoszeń do środy. Abonament przyjmuje każdy urząd pocztowy.

Za redakcję odpowiedzialny: Sekr. A. Wróbel, Wydział Powiatowy. Nakładem powiatu Pszczyńskiego i drukiem firmy Alfons Lokay w Pszczynie.

C z ę ś ć u r z ę d o w a .

(Przedruk z Dziennika Urzęd. Min. Spraw Wewn. z dnia 30 lipca 1936 r. Nr. 21, poz. 151).

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 lipca 1936 r.

o pomocy w kształceniu dla wybitnie zdolnych dzieci rolników.

(Nr. SS. 53-49-1)

Do

P. P. Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podjęło inicjatywę umożliwienia dzieciom niezamożnych rolników, uczęszczającym do publicznych szkół powszechnych i odznaczającym się zdolnością i wybitną wartością pod względem charakteru, dalszych studjów, aż do akademickich włącznie.

Uznając całkowicie wagę zagadnienia ze stanowiska społecznego i państwowego zwłaszcza ze względu na potrzebę stałego zasilania kadr fachowej inteligencji ludźmi zdolnymi i wartościowymi z ośrodków wiejskich z pośród rodzin rolniczych, uważam za celowe, ażeby akcją powyższą podjęły i poparły gminy wiejskie, jako organizacje o najszerzej podstawie społecznej i bezpośrednio zainteresowane w szerzeniu

oświaty wśród podstawowej grupy swych członków, jakimi są rolnicy, grupy zarówno najliczniejszej, jak i najbardziej potrzebującej pomocy.

To też proszę PP. Wojewodów (Przewodn. Wydz. Pow.) o ujęcie w swe ręce sprawy spopularyzowania powyższej akcji, przy uwzględnieniu następujących wytycznych:

1) każda gmina wiejska w drodze corocznej uchwały rady gminnej powinna utworzyć jedno stypendjum dla najzdolniejszego i najbardziej wartościowego ucznia szkoły powszechnej, będącego dzieckiem rolników danej gminy;

2) wysokość stypendjum rocznego, w zależności od warunków, wynosić powinna około 600 zł. Wydatek ten zapreliminować należy w dziale VI zwyczajnego budżetu administracyjnego;

3) tylko w razie nader ciężkiego stanu finansowego gminy, nie pozwalającego na pokrycie całkowitej kwoty stypendjum, powinien w tym wypadku przyjść z pomocą Wydział Powiatowy, uzupełniając stypendjum resztą brakującej kwoty z własnych funduszy;

4) akcją należy pokierować w ten sposób, by realizowanie jej obowiązkowo rozpocząć już w bieżącym roku;

5) wskazówki, dotyczące strony technicznej przyznawania stypendjów uczniom - dzieciom rol-

ników, będą podane dodatkowo w instrukcji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, bądź podległych mu władz szkolnych.

Wyrażam przekonanie, że inicjatywa Rządu zmierzająca do podniesienia stanu kulturalnego ośrodków wiejskich, znajdzie pełne zrozumienie wśród wszystkich gmin wiejskich na terenie Rzeczypospolitej.

Udział w powyższej akcji gmin wiejskich i powiatowych związków samorządowych nie wyklucza, oczywiście możliwości podobnej inicjatywy lokalnych organizacji, związków i stowarzyszeń społecznych oraz kulturalno-oświatowych, bądź też jednostek. Zaznaczam jednak, iż akcja społeczna, o ile będzie podjęta, musi mieć charakter (samorzutny) dobrowolny, a zatem nie może doznawać jakiegokolwiek nacisku ze strony władz.

Proszę PP. Wojewodów o przyłożenie osobiście wszelkich starań ku należytemu i sprawnemu zrealizowaniu podjętej akcji i złożenie mi sprawozdań o jej przebiegu do dnia 15 września r. b.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER.

UCHWAŁA.

Komisaryczny Wydział Powiatowy stwierdza, że zachodzi potrzeba pokrycia wydatków na budowę i utrzymanie dróg powiatowych w roku 1936/37 w wysokości 414 000 zł., i że wydatki te nie znajdują pokrycia w dochodach budżetu powiatowego Związku Komunalnego.

Uchwała się zatem, dla uzyskania kredytu na częściowe pokrycie kwoty 414.000,— zł. na podstawie statutu z dnia 30. IV. 1934 r. w przedmiocie poboru specjalnych opłat drogowych pobrać w roku 1936/37 specjalną opłatę drogową w wysokości 10% państwowego podatku gruntowego i przemysłowego, wymierzonego w roku 1935/36 na obszarze gmin wiejskich powiatu pszczyńskiego.

Pszczyna, dnia 12. lutego 1936 r.

Komisaryczny Wydział Powiatowy na Powiat Pszczyna:

(—) Dr. Jarosz,

(—) Koj, (—) Wieczorek, (—) J. Ligoń,
(—) Karuga, (—) Grajcarek, (—) Godziek.

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 9. I. 1933 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Województwie Śląskiem (Dz. U. Śl. Nr. 3, poz. 3) łącznie z art. 32 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem (Dz. U. Śl. Nr. 17, poz. 30 z r. 1926) Śląska Rada Wojewódzka zatwierdza uchwałę Wydziału Powiatowego w Pszczynie z dnia 12. lutego 1936 r. w sprawie poboru w roku budżetowym 1936/37 specjalnych opłat drogowych w wysokości 10% państwowego podatku przemysłowego i gruntowego.

Za Wojewodę:

(podpis)

Katowice, dnia 19. marca 1936 r.

STATUT

Rzeźni Miasta Powiatowego Pszczyny.

Na podstawie postanowień ustawy o urządzeniach rzeźni publicznych z dnia 18 marca 1868 r. i 9 marca 1881 r. (Zb. Ust. Str. 277 i 273) oraz na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361) i dotyczących rozporządzeń Min. Roln. z dnia 29 stycznia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 305) o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa wydaje się za zgodą Rady Miejskiej następujący statut:

I. Rzeźnia.

§ 1.

Wszelki ubój przemysłowy i domowy zwierząt rzeźnych w obwodzie miasta powiatowego Pszczyny jak to: bydła rogatego, świń, cieląt, owiec i zwierząt jednokopytowych, winien być uskutecziony tylko w Rzeźni Miejskiej. W wypadku uboju zwierząt z konieczności poza obszarem Rzeźni, ubite zwierzęta muszą być warunkowo oprawione w Rzeźni, jak również przeprowadzone wszelkie dalsze związane z tem czynności.

§ 2.

Wszystkie czynności towarzyszące ubojowi jak: zdejmowanie skóry, patroszenie zwierząt,

czyszczenie mięsa, jelit i t. p. solenie i suszenie skór, z wyjątkiem tych, które są wprost wysyłane do garbarni, muszą być bezwarunkowo wykonane w Rzeźni Miejskiej.

Cielęta po prawidłowo przeprowadzonym uboju w Rzeźni i oczyszczeniu mogą być wywiezione wraz z głowami i w skórze poza obręb Rzeźni, przyczem głowy tych cieląt mogą być oprawione poza obrębem Rzeźni. Krew zwierząt ubojowych może być wywieziona poza obręb Rzeźni tylko w wypadku, jeżeli uznano ją zdatną do spożycia, zaś szczecina, sierść, racice i treść żołądków, jedynie za zezwoleniem Dyrektora Rzeźni.

§ 3.

Wszystkie zwierzęta winne być przed i po uboju zbadane co do zdrowotności i użyteczności mięsa w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361) przez urzędującego lekarza weterynaryjnego, ustanowionego przez Magistrat, a zatwierdzonego przez Urząd Wojewódzki Śląski.

§ 4.

Mięso pochodzące z wymienionych w § 1 zwierząt, a nie ubitych w tutejszej Rzeźni Miejskiej, jak również wszystko mięso pochodzące z wymienionych w § 1 zwierząt i dzików, które z innych okolic sprowadzone zostały na obszar miasta powiatowego Pszczyzny, podlega badaniu i kontroli na podstawie zarządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 23 maja 1931 r. L. Ad. 991/9 o badaniu mięsa wprowadzonego do miast posiadających rzeźnie publiczne.

§ 5.

Wstęp do Rzeźni jest dozwolony tylko rzeźnikom i osobom zatrudnionym w Rzeźni a załatwiających w niej czynności, do których Rzeźnia jest przeznaczoną. Prócz tego dozwolony jest wstęp członkom Magistratu i Kuratorjum Rzeźni. Osoby pracujące w Rzeźni, winne przebywać jedynie w tych ubikacjach, w których wykonują swe czynności. Wszystkie inne osoby, chcące uzyskać wstęp do Rzeźni, muszą w Dyrekcji Rzeźni nabyć kartę wstępu. Dzieci poniżej lat 14 nie mają prawa wstępu do Rzeźni z wyjątkiem

tych, które przynoszą posiłek pracującym tam członkom rodziny. Dzieci te otrzymują osobne karty wstępu, które przy każdorazowym wejściu muszą być ściśle kontrolowane.

§ 6.

Dyrekcja Rzeźni i Magistrat nie biorą żadnej odpowiedzialności za szkody wynikłe z powodu kradzieży mięsa z hal ubojowych.

§ 7.

W obrębie Rzeźni nie wolno:

- 1) pić wódki i innych napojów alkoholowych,
- 2) hałasować, kłócić się i urządzać awantur,
- 3) palić papierosów i tytoniu w halach ubojowych i chlewach.

§ 8.

Do zarządzeń Dyrektora Rzeźni i funkcjonariuszy Rzeźni Miejskiej należy się bezwarunkowo stosować.

§ 9.

Wstęp do ubikacji, w której mieści się kocioł parowy, dozwolony jest tylko osobom tam zatrudnionym. Magistrat ma prawo zabronić wstępu do Rzeźni na czas przejściowy lub stały osobom, które przekroczyły kilkakrotnie regulamin Rzeźni z opieszałości, czy z rozmysłu, za ordynarne zachowanie się lub za kilkakrotne znęcanie się nad zwierzętami, albo z powodu kradzieży, jak również z powodu choroby zaraźliwej danego pracownika lub wywołującej odrazę.

W nagłych wypadkach wolno Dyrektorowi wydalić z Rzeźni ewtl. zabronić wstępu danym osobom na przeciąg jednego dnia.

§ 10.

Wstęp i używanie Rzeźni nie mogą być wzbronione nikomu, o ile są przestrzegane powyższe przepisy.

§ 11.

Na teren Rzeźni wolno wjeżdżać bez zezwolenia Dyrektora tylko tym furmankom i innym środkom przewozowym, które pozostają w ścisłym związku z wykonywanymi tamże pracami. Furmankom wolno jeździć jedynie stępa, samochodom zaś 10 km. za godzinę.

§ 12.

Czyszczenie i odkażenie środków przewożonych, winno odbywać się na miejscach do tego przeznaczonych.

§ 13.

Pojazdom nie wolno zatrzymywać się w Rzeźni dłużej, aniżeli to jest potrzebne. Postój pojazdów po zamknięciu Rzeźni jest wzbroniony.

§ 14.

Psów do Rzeźni wprowadzać nie wolno. Wyjątek stanowią psy pociągowe, zaopatrzone w bezpieczny kaganiec. Psów złośliwych nie wolno wogóle wprowadzać do Rzeźni.

§ 15.

Drogi i przejścia w obrębie Rzeźni muszą być wolne dla ogólnego ruchu.

§ 16.

Mięso i organa wewnętrzne wolno wywozić z Rzeźni tylko w wozach wybitych białą blachą oraz nakrytych czystymi płachtami. Krew wolno wywozić tylko w zupełnie szczelnie zamkniętych czysto utrzymanych naczyniach.

§ 17.

Spęd zwierząt przeznaczonych do uboju w Rzeźni odbywa się pieszo, drogą kołową albo kolejną.

§ 18.

Zwierzęta rzeźne wprowadzone na obszar Rzeźni nie mogą być wyprowadzone poza jej obręb bez specjalnego zezwolenia władzy policyjnej. Wszelkie znęcanie się i bicie zwierząt jest surowo wzbronione.

§ 19.

Zwierzęta przeznaczone do uboju należy umieścić w odpowiednich przeznaczonych na ten cel stajniach i chlewach.

§ 20.

Zwierzęta uznane przez urzędującego lekarza weterynaryjnego za chore na chorobę zaraźliwą lub podejrzane, winne być poddane natychmiastowemu ubojowi, wzgl. odosobnione w stajni kontumacyjnej, a miejsce po nich natychmiast odkażone.

Lekarz weterynaryjny zawiadomi o tem natychmiast Miejski Urząd Policyjny i powiatowego lekarza weterynaryjnego.

Uboj zwierząt chorych lub podejrzanych o choroby zaraźliwe winien odbywać się w hali sanitarnej.

§ 21.

Zwierzęta z wyjątkiem świń i drobnych zwierząt należy w stajniach mocno przywiązywać.

§ 22.

Zwierzęta, które przebywają w stajniach wzgl. chlewach dłużej aniżeli jedną noc, muszą być przez posiadacza odpowiednio karmione i pojone. Dyrektor Rzeźni stwierdziwszy niekarmienie zwierząt może zarządzić nakarmienie tychże na koszt posiadacza.

§ 23.

Zwierzęta przeznaczone do uboju mogą być pędzone, przewożone a mniejsze przenoszone. Słabe zwierzęta należy przewozić wózkami. Wszelkie dręczenie zwierząt jest niedopuszczalne.

§ 24.

Ze względu na bezpieczeństwo otoczenia bydło winno być prowadzone na łańcuchach (powrozach). Buhaje należy prowadzić z zasłoniętymi oczyma.

§ 25.

Przy prowadzeniu złośliwych lub rozjuszonych sztuk winien konwojent (posiadacz) zwrócić personelowi Rzeźni specjalną uwagę.

§ 26.

Każde ubite zwierzę po wypatroszeniu winno być zbadane i oznakowane przez urzędującego lekarza weterynaryjnego według przepisów Rozp. Min. Rolnictwa z dnia 29 stycznia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 305 i załącznik nr. 4).

Świnie (oprócz wyżej wymienionych czynności) muszą być badane i oznakowane co do włośni. Mięso świń należy przygotować do badania na węgry w ten sposób, by rozcięte na dwie połowy było złączone przy ryju a sadło z nerkami odciągnięte od strony wewnętrznej. U bydła język ma być aż do nasady wyciągnięty na zewnątrz.

§ 27.

Podrób i jelita należy tak oznaczyć, by jakkolwiek zamiana nie mogła nastąpić.

§ 28.

Mięso zwierząt rzeźnych uznane za zdatne do spożycia winno być przez lekarza weterynaryjnego wykonującego badanie oznakowane. Oznakowanie może być wykonane przez personel pomocniczy, jednakże pod dozorem i odpowiedzialnością urzędującego lekarza Weterynaryjnego w myśl § 31 Rozp. Min. Rolnictwa z dnia 29 stycznia 1929 r.

§ 29.

Jeżeli lekarz weterynaryjny nie może wydać natychmiastowej oceny mięsa, zaopatruje je na widocznym miejscu w kartkę z napisem „tymczasowo zajęte.“ Zwierzęta i części zwierząt, które zostały uznane i oznakowane jako niezdatne, winne być usunięte z hali ubojowej. Usuwanie chorobowo zmienionych części ubitych zwierząt przed przybyciem lekarza weterynaryjnego jest surowo wzbronione.

Części chorobowe zmienione tak mięsa jak i organów wewnętrznych mogą usuwać i niszczyć tylko funkcjonariusze Rzeźni Miejskiej pod nadzorem urzędującego lekarza weterynaryjnego.

§ 30.

Mięso uznane za niezdatne a pochodzące ze zwierząt niedotkniętych chorobą zaraźliwą może być wydane na inny cel prócz zniszczenia tylko za zezwoleniem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

§ 31.

Mięsem, które zostało zbadane i oznakowane jako zdatne do spożycia może właściciel dowolnie dysponować.

§ 32.

Uboje zwierząt i związane z tem czynności muszą być przeprowadzone w ubikacjach tylko do tego celu przeznaczonych. Zwierzęta mogą być wprowadzone tylko wtenczas do hal ubojowych, gdy wszelkie przygotowania do uboju są ukończone. Zwierzęta wolno pędzić lub wprowadzać tylko przez wejście wyznaczone. Sprzęt ubojowy przeznaczony dla jednej hali nie może być przenoszony do innych ubikacji. Wady i braki w urządzeniach i narzędziach ubojowych należy zgłaszać Dyrektorowi Rzeźni.

§ 33.

Ubój zwierząt rzeźnych jest dozwolony tylko w dnie powszechne, a to w miesiącach letnich

od godziny 13-tej do 17-tej, w miesiącach zimowych od godziny 12-tej do 16-tej.

Wyjątkowo można ubijać zwierzęta poza oznaczonym czasem za osobną dopłatą i zezwoleniem Dyrektora Rzeźni:

- 1) w razie uboju z konieczności,
- 2) przy nadchodzących świątach,
- 3) w celach eksportowych.

§ 34.

Zwierzęta wolno ubijać tylko przez ogłuszenie przy pomocy odpowiednich narzędzi. Przy ogłuszeniu wielkich sztuk bydła musi być obecnych 2-ch dorosłych i silnych ludzi, z których jeden podtrzymuje odpowiednio głowę, drugi ogłusza i kłuje. Osobom słabym nie wolno podejmować się ubijania dużych sztuk. Uczniom nie wolno samodzielnie wykonywać ubojów, lecz tylko w obecności mistrza wzgl. czeladnika. Ubój świń może nastąpić tylko w kłatkach ubojowych. Zdejmowanie skóry, zawieszanie zwierząt oraz parzenie świń przed stwierdzeniem śmierci jest surowo wzbronione.

§ 35.

W ubikacjach Rzeźni należy przestrzegać jaknajwiększą czystość i porządek. Za wszelkie rozmyślne zanieczyszczenie i uszkodzenie urządzeń Rzeźni odpowiadają sprawcy sami wzgl. ich pracodawcy. Używane narzędzia należy złożyć w zupełnie oczyszczonym stanie w ich miejscu przechowania. Narzędzia, których użyto do uboju chorych sztuk, należy dokładnie oczyścić i odkazić.

§ 36.

Z ubitych sztuk bydła rogatego należy ściągnąć skórę a sztuki poćwiartować.

§ 37.

Nadmuchiwanie mięsa jest zakazane.

§ 38.

Zwierzęta przeznaczone na rzeź można wpędzić celem pomieszczenia do „stajen i chlewów Rzeźni także poza godzinami normalnego uboju.

§ 39.

Krew wyciekająca przy uboju należy zbierać do naczyń specjalnie na ten cel przeznaczonych. Krwi przeznaczonej do użytku ludzi w szczególności do wyrobu kiszek, nie wolno wynosić

przed uznaniem (odstemplowaniem) sztuki, od której krew pochodzi, na zdatną do spożycia.

§ 40.

Do użytku ludzkiego niezdatną jest krew:

- 1) z koni,
- 2) z zwierząt, którym przecięto przelyk a więc cieląt, owiec i kóz,
- 3) ze zwierząt chorych.
- 4) zanieczyszczona w jakikolwiek sposób.

§ 41.

Krew uznana za zdatną do spożycia musi być usunięta z terenu Rzeźni po ukończeniu uboju.

§ 42.

Zabieranie organów rozrodczych ubitych zwierząt jest wzbronione.

§ 43.

Skóry z ubitych zwierząt, za wyjątkiem skór pochodzących ze zwierząt chorych lub podejrzanych o choroby zaraźliwe a podlegające specjalnemu traktowaniu, stosownie do obowiązujących w tym względnie przepisów, należy natychmiast po ostemplowaniu mięsa usunąć z hal ubojowych Rzeźni.

§ 44.

Żołądki przeżuwaczy (bydła, owiec, kóz) wolno opróżniać z ich zawartości tylko przy zbiorniku, przeznaczonym do składania nawozu. Transport żołądków musi odbywać się na przeznaczonych do tego wózkach, których nie wolno zbyt przeladować, jak wogóle nie wolno roztrzaskać treści żołądków.

§ 45.

Jelita opróżnia się w płóczkarni. Treści jelit nie wolno rzucać na ziemię, lecz należy je zbierać do naczyń na ten cel przeznaczonych. Dalsze czyszczenie żołądków i jelit, po opróżnieniu ich z treści, musi być uskutecznione tylko w płóczkarni. Czyszczenie to winno być jaknajdokładniej wykonywane. Żołądków i jelit niedokładnie wyczyszczonych nie wolno wynosić z Rzeźni. Zawartości jelit i żołądków nie wolno zabierać ze sobą.

II. Tania jatka.

§ 46.

Dla taniej jatki przy Rzeźni Miejskiej w Pszczynie obowiązuje regulamin z dnia 29 sierpnia 1932 r.

zatwierdzony przez Urząd Wojewódzki Śląski dnia 3 grudnia 1932 r. — L. Ad. R. 397/5.

III. Taryfa opłat.

§ 47.

Za używanie urządzeń Rzeźni Miejskiej jak również za badanie zwierząt rzeźnych przed ubojem oraz mięsa, pobiera się opłaty według każdorazowo obowiązującej taryfy, uchwalonej przez korporację miejskie.

Każdorazowo obowiązującą taryfę należy ogłosić publicznie.

IV. Postanowienia końcowe.

§ 48.

Przekroczenia postanowień niniejszego statutu karane będą na podstawie § 14 ustawy pruskiej o urządzeniach rzeźni publicznych z dnia 18/III. 1868 r. i z dnia 9/III. 1881 r. grzywną do 300,— zł. wzgl. aresztem, oraz na podstawie art. art. 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 i 39 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361) o ile za przekroczenia powyższe nie są przewidziane inne sankcje karne na podstawie obowiązujących przepisów.

§ 49.

Statut niniejszy obowiązuje od chwili ogłoszenia w Gazecie Urzędowej Powiatu Pszczyńskiego.

Równocześnie znosi się statut w tym samym przedmiocie z dnia 6 lutego 1897 r.

Pszczyzna, dnia 22 czerwca 1936 r.

MAGISTRAT

Żmij,

Frystatzki, A. Lalurny, Witaliński, Dr. Pałka.

WOJEWODA ŚLĄSKI

Nr. RW. 142/7. Katowice, dnia 31 lipca 1936r.

Zatwierdzenie statutu
Rzeźni Miejskiej
w Pszczynie.

Niniejszej statutu przyjmuje się do zatwierdzającej wiadomości.

Wojewoda:

w z.

(—) L. Malhomme
p. o. II. Wicewojewody.